

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ - ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A. Ο ελληνισμός της Ιταλίας

- Οι Έλληνες εξαπλώθηκαν στη Ν. Ιταλία και Σικελία ήδη από τον 8^ο π.Χ. αιώνα, με το 2^ο μεγάλο ελληνικό αποικισμό : Ν. Ιταλία και Σικελία → **Μεγάλη Ελλάδα**, χάρη στο πλήθος των ελληνικών αποικιών.
- **7^{ος} και 8^{ος} αιώνες** : οι Έλληνες πυκνώνουν τις εγκαταστάσεις τους σε Ν. Ιταλία και Σικελία, καθώς η Ελλάδα αντιμετωπίζει τα κύματα των σλαβικών επιδρομών (θυμηθείτε : σκλαβηνίες)
- **10^{ος} αιώνας** : οι Άραβες κατακτούν τη Σικελία - στο Βυζάντιο μένει πλέον μόνο η Ν. Ιταλία → Σικελιώτες Έλληνες μετοικούν επίσης στη Ν. Ιταλία ενισχύοντας τον πληθυσμό της . Η βυζαντινή Ν. Ιταλία έχει οργανωθεί σε 3 θέματα : **Λογγοβαρδίας, Καλαβρίας, Λουκανίας**

B. Η ιταλική πολιτική των Μακεδόνων - σχέσεις με το γερμανικό κράτος

Στόχοι της ιταλικής πολιτικής των Μακεδόνων αυτοκρατόρων :

- Διατήρηση – επέκταση των ιταλικών κτήσεις
- Απόκρουση Αράβων και αντιμετώπιση της γερμανικής απειλής

Οι κινήσεις των αυτοκρατόρων για την εξυπηρέτηση των παραπάνω στόχων :

Κωνσταντίνος Ζ΄ → **ανταλλάσσει διπλωματικές αποστολές με δυτικούς ηγέτες** ελπίζοντας σε συμμαχίες, αλλά ηττάται από Άραβες (μέσα 10^{ου} αιώνα)

Νικηφόρος Φωκάς → **αμυντική τακτική** απέναντι σε Άραβες Σικελίας και Γερμανούς
→ **στηρίζεται σε** : συμμαχίες με ντόπιους ηγεμόνες και : τη βοήθεια του τοπικού πληθυσμού
→ ο γερμανός ηγεμόνας **Όθων Α΄** τιλοφορείται **βασιλεύς Ιταλίας** και στέφεται από Πάπα **αυτοκράτωρ Ρωμαίων – 962** – το Βυζάντιο δεν τον αναγνωρίζει και ακολουθεί **ανταλλαγή διπλωματικών αποστολών** προς επίλυση του θέματος .Ενώ όμως συνεχίζονται οι συζητήσεις, ο Όθων εισβάλλει με στρατό στην Ιταλία .Οργανωμένοι ο Ν. Φωκάς διώχνει με προσβλητικό τρόπο τον πρεσβευτή του Όθωνα και κληρικό **Λιουππράνδο**.

Ιωάννης Τζιμισκής → συνένωση των 3 ιταλικών θεμάτων και ίδρυση **του κατεπανάτου Ιταλίας** με έδρα **το Μπάρι** (ο κατεπάνω : ο διοικητής της Ιταλίας)
→ **μετριοπαθής πολιτική προς Γερμανούς** → **972** : η ανιψιά του αυτοκράτορα **Θεοφανώ** παντρεύεται στη Ρώμη το Γερμανό διάδοχο **Όθωνα Β΄**
Ο Όθων Β΄ διασχίζει με το στρατό του τη βυζαντινή Ν. Ιταλία, αλλά ηττάται από Άραβες στον Κρότωνα
→ **αποκατάσταση σχέσεων με το Βυζάντιο μετά το θάνατό του**
Αποτέλεσμα : η **έντονη επιρροή** του Βυζαντίου **στους Γερμανούς**, όταν η Θεοφανώ ήταν επίτροπος του ανήλικου γιου της

Βασίλειος ο Β΄ ο Βουλγαροκτόνος → αντιμετωπίζει εχθρούς με τη βοήθεια των Πισατών και Βενετών · στους **Βενετούς** τα πρώτα **εμπορικά προνόμια** .
11^{ος} αιώνας : **κατακτήσεις Νορμανδών** σε Ν. Ιταλία
→ **νέος εχθρός**

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

A. Βρείτε με ποιον ή ποιους όρους από τη στήλη B ταιριάζει κάθε όρος της στήλης A :

A	B
1. «Αυτοκράτωρ Ρωμαίων»	α. Ιωάννης Τζιμισκής
2. Ήττα από Άραβες	β. Μεγάλη Ελλάδα
3. Εκδίωξη Λιουπράνδου	γ. Νικηφόρος Φωκάς
4. Θεοφανώ	δ. Κωνσταντίνος Ζ΄
5. Κατεπάνω	ε. Όθων Α΄
6. Βυζαντινή Ν. Ιταλία	στ. Διοικητής Ιταλίας
7. Πρώτα εμπορικά προνόμια στους Βενετούς	ζ. Βυζαντινή επιρροή στους Γερμανούς
8. Κατεπανάτο Ιταλίας	η. Βασίλειος Β΄ ο Βουλγαροκτόνος
9. Ν. Ιταλία και Σικελία	θ. Όθων Β΄
10. Αμυντική πολιτική έναντι Αράβων - Γερμανών	ι. Θέματα Λογγοβαρδίας, Καλαβρίας, Λουκανίας

B. Μελετήστε το σχεδιάγραμμα και απαντήστε στις ερωτήσεις :

1. Ποια περιοχή και γιατί ονομάστηκε στην αρχαιότητα Μεγάλη Ελλάδα ;
2. Σε ποιους λόγους οφειλόταν η πύκνωση του ελληνικού πληθυσμού στη Ν. Ιταλία από τον 7^ο ως το 10^ο αιώνα ;
3. Ποιοι ήταν οι βασικοί άξονες της ιταλικής πολιτικής των Μακεδόνων αυτοκρατόρων ;
4. Ποιοι αυτοκράτορες χρησιμοποίησαν τις διπλωματικές αποστολές στην εξωτερική τους πολιτική ;
5. Ποιος αυτοκράτορας διέκοψε τις διπλωματικές σχέσεις με τους Γερμανούς και ποιος τις αποκατέστησε; Με ποιο τρόπο ;
6. Ποιος παραχώρησε πρώτος εμπορικά προνόμια στους Βενετούς ;